

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองบิน 41 เป็นสถานที่ทางราชการของกองทัพอากาศไทยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีจำนวนเยาวชนอยู่มาก ซึ่งที่ผ่านมามีปัญหาพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้องมากมาย เช่น คติพัวพันในเรื่องยาเสพติด ปัญหาในการใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ คือ การติดเกมคอมพิวเตอร์ มากเกินไป ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาสื่อลามกอนาจารที่นับวันจะมีมากขึ้น ปัญหาครอบครัวที่ไม่เข้าใจกันระหว่างบิดามารดากับบุตร และยังมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอีก เช่น ปัญหาการลักขโมย ปัญหาการหนีเรียน หนีออกจากบ้าน การขับซิ่งรถเร็ว จากปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้บังคับการกองบิน 41 ได้เห็นความสำคัญและได้จัดโครงการ กิจกรรมต่างๆ ให้กับเยาวชน เช่น กิจกรรมภาคฤดูร้อนและฝึกสอนกีฬาให้แก่เยาวชนกองบิน 41 ทุกปี มีโครงการเยาวชนต่อต้าน ยาเสพติด จัดให้มีสวนสุขภาพเพื่อใช้ในการออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจแก่ครอบครัว ที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 และกิจกรรมอื่น ๆ แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหามาตรฐานสุขภาพที่ไม่ ถูกต้อง และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนกองบิน 41 ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะการแก้ไข ปัญหาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของเยาวชน วิธีการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อีกวิธีคือ กิจกรรม กระบวนการกลุ่ม เพราะกระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลใน กลุ่มสมาชิกได้ร่วมกันทำกิจกรรมสิ่งใดสิ่งหนึ่งในกลุ่มโดยกิจกรรมนั้นได้พิจารณาไตร่ตรองแล้วว่า เหมาะสมกับสมาชิกในกลุ่ม ก่อให้เกิดการเรียนรู้และนำสิ่งที่ได้รับภายในกลุ่มมาแก้ไขและประยุกต์ ใช้กับชีวิตประจำวันในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมจากการมีส่วนร่วมของเยาวชนกองบิน 41 เพื่อให้ ได้ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงสาเหตุมากที่สุด

จากสภาพปัจจุบันเป็นยุคการสื่อสารไร้พรมแดน สื่อต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิต ประจำวันต่อเยาวชนเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็น เกมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซีดี วีดีโอลามก หนังสือภาพโป๊เปลือย หรือนิตยสารปลุกใจที่มีอยู่มากมาย สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนไม่ส่งเสริมให้มี พฤติกรรมต่อสุขภาพที่ปลอดภัย เยาวชนส่วนใหญ่มักจะติดเกมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ที่หาเล่น ได้ง่ายตามร้านเกมหรือร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ทั่วไป ซึ่งนับวันการเผยแพร่สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นมีเพิ่ม มากขึ้นเรื่อยๆ อีกทั้งสื่อลามกอนาจารต่าง ๆ ที่หาได้ง่ายมากมายนับปัจจุบันและมีแนวโน้มว่าจะ สูงมากขึ้นในอนาคต สิ่งเหล่านี้ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาลุกลามกับเยาวชนในปัจจุบัน

เยาวชนเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์อยู่ตลอดเวลา ทำให้เป็นช่วงวิกฤตของชีวิตที่มีปัญหามากมาย โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน อายุ 16-19 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อันตรายและอาจก่อปัญหาให้แก่ครอบครัวมากที่สุด (สุชา จันทรโณม อ่างใน วันเพ็ญ ปันราช, 2531, หน้า 48) และเป็นช่วงที่มีปัญหาขัดแย้งกับคนในครอบครัวได้มากโดยเฉพาะกับบิดามารดา (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2540, หน้า 183) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่เป็นจุดรวมยึดเหนี่ยวจิตใจของสมาชิกครอบครัว บิดามารดาไม่มีเวลาใกล้ชิดลูก บุตรขาดความรักและเอาใจใส่ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งที่น่าเด็กไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (สุขเกษม วงศ์สุวรรณ และ จวีร์วรรณ อินทรโต, 2537, หน้า 35) อีกทั้งปัจจุบันอัตราการหย่าร้างในประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จาก 17,616 คู่ใน พ.ศ.2520 เป็น 40,875 คู่ใน พ.ศ.2532 และใน พ.ศ.2538 มีอัตราสูงถึง 53,560 คู่คิดเป็นร้อยละ 11.4 ของคู่สมรสที่จดทะเบียน (สำนักสถิติแห่งชาติ, 2538 อ่างใน กาญจนา ชินาธิวร, 2541, หน้า 2) ซึ่งจากสถิติดังกล่าวที่มีแนวโน้มของการหย่าร้างสูงขึ้นนี้จะส่งผลกระทบต่อบุตรโดยตรง และเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของครอบครัวไทยที่น่าเป็นห่วงมากขึ้น เพราะโครงสร้างของครอบครัวมีการหย่าร้าง แยกกันอยู่ ยิ่งกว่านั้นการที่บิดามารดาไม่มีเวลาใกล้ชิดบุตรทำให้เกิดช่องว่างระหว่างบิดามารดาและบุตรมากยิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดภาวะเสี่ยงหลายประการต่อครอบครัวและส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวทุกคน ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือบุตรนั่นเอง โดยเป็นสาเหตุสำคัญที่สามารถส่งผลทำให้เด็กอยู่ในสภาวะเสี่ยง และเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่ออนาคตของเด็กได้

จากสภาพปัญหาของเยาวชนในปัจจุบันพบว่าปัญหาการหนีเรียน การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การเสพยาเสพติด การเที่ยวเตร่ในสถานที่ต่าง ๆ ในเวลาเรียนมีแนวโน้มสูงขึ้น (ประไพศรี ช่อนกลิ่น และคนอื่น ๆ อ่างใน กาญจนา ชินาธิวร, 2541, หน้า 3) สาเหตุที่ทำให้เยาวชนเกิดปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ก็เพราะครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ความทันสมัยในเทคโนโลยีต่าง ๆ อีกทั้งสิ่งแวดล้อมของสังคมที่เอื้อในสภาพสังคมปัจจุบัน

ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในปัจจุบันมีแนวโน้มสูงขึ้น จากการสำรวจของ National institute of Child Health and Human Development ในปี ค.ศ. 1990 พบว่าวัยรุ่นมีปัญหาพฤติกรรมทางเพศร้อยละ 37.7 และเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 59 (จิรพรรณ อินทา, 2542, หน้า 1) ทั้งนี้เนื่องจากเป็นวัยที่มีความต้องการทางเพศสูง จึงทำให้วัยรุ่นส่วนหนึ่งมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้นตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น ซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยง (WHO, 1995, p.3) และจากการมีเพศสัมพันธ์นี้ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอีกมากมาย สำหรับประเทศไทยการแพร่ระบาดของโรคเอดส์

ได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ (พักรวิมล ประเสริฐ, และปาริชาติ จันทระจรัส อ่างใน จีรพรรณ อินทา, 2542, หน้า 1) ดังจะเห็นได้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ ในปัจจุบัน ถึงข่าวการข่มขืนของวัยรุ่นในหลาย ๆ คดีจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ที่น่าวิตกสำหรับสังคมไทยและอาจนำไปสู่การแพร่กระจายของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะโรคเอดส์ ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เมื่อปี พ.ศ.2540 จำนวน 345 คน จากโรงเรียนสองแห่งในเขตเมือง และนอกเขตเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์เป็นนักเรียนชายร้อยละ 7.49 นักเรียนหญิงร้อยละ 1.57 อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกใกล้เคียง ๆ กัน คืออายุเฉลี่ย 14.69 ปี และพบว่านักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศและไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 0.86 ส่วนนักเรียนหญิงพบว่าร้อยละ 0.26 มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคน และการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงทั้งหมดได้ใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 40 เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนชายเคยเป็นกามโรคร้อยละ 0.58 ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาการตั้งครรภ์ร้อยละ 0.26 (งานควบคุมโรคเอดส์ และกามโรค อ่างใน จีรพรรณ อินทา, 2542, หน้า 4-5)

ปัญหาเรื่องยาเสพติดของวัยรุ่นมีความเกี่ยวข้องกับสุขภาพกายและจิตอาารมณ์ถือเป็นพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมอย่างมาก จากการศึกษาแนวโน้มการใช้สารเสพติด พบว่ามีการใช้สารเสพติดสูงขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มอายุ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 70 นอกจากนั้นพบว่าการใช้สารเสพติดในวัยรุ่นมีอัตราเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2535 ประมาณ 2 เท่าและเกินกว่าร้อยละ 80 เป็นผู้ที่ได้รับการบำบัดรายใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2537, หน้า 56, 62) จากการสำรวจการใช้สารเสพติดในนักเรียนเมื่อต้นแผนพัฒนาการสาธารณสุขฉบับที่ 7 พบว่ายาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดสูงที่สุดคือ ยาบ้า (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎามนตรี, 2536, หน้า 26) ซึ่งมีการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นรองจากสุราและบุหรี่ (ตระกูลไทย ฉายแมน, 2539, หน้า 2) เนื่องจากยาบ้าสามารถผลิตได้เองภายในประเทศรวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงจึงทำให้มีราคาไม่สูงมาก ประกอบกับการหาซื้อได้ง่าย สะดวกต่อการเสพ การพกพาและการเก็บรักษา ดังจะเห็นได้จากสถิติการจับกุมยาบ้าทั่วประเทศเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบในปี พ.ศ.2536-2538 กล่าวคือในปี พ.ศ.2536 มีจำนวน 8,633 คดี เพิ่มขึ้นเป็น 12,606 คดี ในปี พ.ศ.2537 และเพิ่มขึ้นอีกเป็น 17,650 คดี ในปี พ.ศ.2538

(อรรถนพ ลิขิตจิตถะ, 2539, หน้า 2) พบว่าผู้ที่มีเพื่อนที่ใช้สารเสพติดจะมีการใช้สารเสพติดมากกว่าผู้ที่มีเพื่อนที่ไม่ใช้สารเสพติดและแรงจูงใจที่มีต่อการใช้สารเสพติดคือ การไม่กล้าปฏิเสธเพื่อน ตลอดจนการกระทำตามเพื่อน (นวนันท์ กิจทวี, 2541, หน้า 5)

ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นกำลังเป็นที่สนใจและหวั่นวิตกของสังคมอยู่ในขณะนี้มาก โดยเฉพาะการต่อต้านสังคมของวัยรุ่นอาจเกิดในครอบครัว โรงเรียน หรือชุมชนในแหล่งใดแหล่งหนึ่งหรือทั้งสามแหล่งก็ได้ พฤติกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การดื้อดึง ขอบเขะกะระราน ชอบทำลายทรัพย์สิน พุดปด ลักขโมย หนีเรียน หนีออกจากบ้าน เล่นการพนัน การขับซิ่งเร็ว เป็นต้น ถ้าพฤติกรรมเหล่านี้ขัดต่อกฎหมายของบ้านเมืองก็จะกลายเป็นผู้ที่กระทำความผิดและอาจเป็นยุวอาชญากรได้ ฉะนั้นการพยายามศึกษาปัญหาและพฤติกรรมวัยรุ่นแต่ละราย จะช่วยในการแก้ไขปัญหามาตรฐานเหตุยิ่งขึ้น (ชัยนาถ นาคนูปผา, 2513, หน้า 51)

ปัญหาพฤติกรรมการบริโภคและการขาดการออกกำลังกายก็เป็นอีกปัญหาด้านสุขภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่กินมากนอนมากอาจเป็นสาเหตุให้อ้วนได้ง่าย เนื่องจากร่างกายที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจากการได้รับอาหารเกินความต้องการของร่างกาย และการขาดการออกกำลังกายจะนำไปสู่ภาวะอ้วนได้ง่าย ซึ่งถ้าช่วงวัยรุ่นอ้วนก็มีโอกาสสูงที่จะอ้วนในวัยผู้ใหญ่ต่อไป และยังส่งผลกระทบต่ออีกถึงโรคแทรกซ้อนต่าง ๆ อีกมาก เช่น โรคหัวใจ หลอดเลือด โรคเบาหวาน โรคไขมันในเส้นเลือดสูง (ดุเชณี สุทธิปริยาศรี และคนอื่น ๆ อ้างใน กาญจนา ชินาธิวร, 2541, หน้า 4)

กองบิน 41 กองพลบินที่ 3 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ เป็นสถานที่ทำงานแห่งหนึ่งของทางราชการ ของกองทัพอากาศไทยและเป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติ อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่รับผิดชอบรวมกว่า 1,900 ไร่ มีหน้าที่เตรียมการและปฏิบัติการใช้กำลังทางอากาศตามที่กองทัพอากาศกำหนด มีผู้บังคับการกองบิน 41 เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ การจัดหน่วยงานแบ่งออกเป็น 8 กอง กำลังพลประกอบไปด้วย นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ลูกจ้าง และทหารกองประจำการรวมกว่า 1,000 คน ภายในพื้นที่มีโรงพยาบาล สถานที่ทำงาน และบ้านพักของข้าราชการประจำกองบิน 41 มีจำนวนหลังคาเรือนกว่า 100 หลังคาเรือน สามารถพักอาศัยได้มากกว่า 800 ครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ทั่ว ๆ ไปนั้น ค่อนข้างมีระเบียบวินัยและมีสวัสดิการบริการที่ดี จะเห็นได้จากแผนงาน หรือโครงการที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เช่น การปรับปรุงอาคารที่ทำงาน โครงการปรับปรุงสภาพถนนให้ดีขึ้น อีกทั้งยังมีสวัสดิการต่าง ๆ ที่ข้าราชการและครอบครัวได้รับอีกมากมาย เช่น มีร้านสวัสดิการจำหน่ายสินค้าในราคาถูกกว่าท้องตลาด มีห้องสมุดบริการ มีสถานรับเลี้ยงเด็กเล็กก่อนวัยเรียน มีสวนสุขภาพไว้ออกกำลังกาย

และพักผ่อนหย่อนใจ มีสโมสรเพื่อเป็นที่พบปะสังสรรค์ มีกิจกรรมภาคฤดูร้อนแก่เยาวชน
 กองบิน 41 และอื่น ๆ ถึงแม้ว่ากองบิน 41 จะจัดสภาพแวดล้อมและสวัสดิการต่าง ๆ ค่อนข้างดี
 ให้แก่ข้าราชการและครอบครัว แต่เยาวชนที่อาศัยในกองบิน 41 อีกเป็นจำนวนมากก็ยังมี
 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหลายอย่าง และเป็นปัญหาที่ตามมาอีกมากมาย เช่นเมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา
 มีกลุ่มวัยรุ่น 3-4 คนอายุประมาณ 14-15 ปีที่พักอาศัยอยู่ในกองบิน 41 ได้ลักขโมยของใช้ในร้านค้า
 สวัสดิการกองบิน 41 เพื่อนำของที่ได้ขโมยมานั้นไปจำหน่าย ซึ่งจากการสอบถามเรื่องราวการลักขโมย
 ในช่วงนั้นมีการลักขโมยกันภายในกองบิน 41 ถึง 5 ครั้ง อีกเหตุการณ์หนึ่งเมื่อปีที่ผ่านมามีเด็ก
 วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 ถูกฆ่าตายเสียชีวิต 1 คน เนื่องจากเรื่องของคดีการพัวพันในเรื่อง
 ยาเสพติด จากการสังเกตและสัมภาษณ์เยาวชนในกองบิน 41 พบว่าการติดเกมคอมพิวเตอร์
 มากจนเกินไปก็เป็นปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยเยาวชนจะเล่นเกมคอมพิวเตอร์วันละ
 ประมาณ 3-4 ชั่วโมงในวันหยุด และที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่งของเยาวชนกองบิน 41 คือปัญหา
 การขาดความอบอุ่นภายในครอบครัว ซึ่งเป็นความไม่เข้าใจกันระหว่างบิดามารดากับบุตร พบว่า
 มีปากเสียงกันบ่อยครั้งหรืออาจถึงขั้นที่วัยรุ่นถูกบิดามารดาลงโทษรุนแรงทำให้เด็กเกิดความ
 คับข้องใจ วัยรุ่นบางคนถึงกับหนีออกจากบ้านไปอาศัยอยู่กับเพื่อนหรือญาติพี่น้อง นอกจากนี้ยังมี
 ปัญหาต่าง ๆ อีกมากมายที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ของเยาวชนภายในกองบิน 41 ดังนั้น
 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับเยาวชนของกองบิน 41 ให้มีปัญหาน้อยลงหรือไม่มีเลยนั้น
 จะเป็นการดีกับทุกฝ่าย คือต่อตัวเขาเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมสุขภาพของเยาวชนที่อาศัยอยู่ใน
 กองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีพฤติกรรมสุขภาพเป็นอย่างไร มีพฤติกรรมเสี่ยงอะไรบ้าง และจะ
 มีการดำเนินการอย่างไรเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ของเยาวชนทั้งปัญหาทางตรงและทางอ้อม
 ที่มีผลต่อปัญหาสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจเพื่อให้เกิดความต้องการ และสร้างศักยภาพในการ
 ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงมาเป็นพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม โดยการศึกษาปัญหาดังกล่าว
 ที่เกิดขึ้นกับเยาวชน และแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอย่างมีส่วนร่วมของเยาวชนเอง
 เพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ปัญหาของเยาวชนที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 อย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการเพื่อการปรับเปลี่ยน
 พฤติกรรมสุขภาพของเยาวชนที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

ขอบเขตประชากร

ประชากร คือ เยาวชนที่อายุตั้งแต่ 13-21 ปี ที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2544

ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาผลการใช้กระบวนการเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของเยาวชนที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลารว่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์บริบท

- ด้านการบริหารของกองบิน 41
- ด้านศักยภาพของเยาวชนด้านพฤติกรรมสุขภาพ
- ด้านปัญหาของเยาวชน
- ด้านความต้องการของเยาวชน

2. การหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วม และการตรวจสอบแนวคิด

- การทำความเข้าใจปัญหาของเยาวชน ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน และการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมสุขภาพเรื่องพฤติกรรมการเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลารว่างของเยาวชน
- การตรวจสอบความเข้าใจด้านพฤติกรรมสุขภาพด้านพฤติกรรมการเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลารว่างของเยาวชน และเข้าใจสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นตรงกันทั้ง

3 กลุ่ม

3. การกำหนดโครงการ และกิจกรรมโดยใช้เทคนิคกระบวนการ AIC
4. การลงมือปฏิบัติตามโครงการ และกิจกรรม
5. การติดตามและประเมินผลของโครงการ และกิจกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หมายถึง การดำเนินงานของผู้วิจัย เยาวชน ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ในการระดมสมอง เพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสุขภาพของเยาวชนในด้านพฤติกรรม การเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลาว่าง โดยมีกระบวนการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการทางปัญญา (Advocacy & Empowerment) โดยการวิเคราะห์ บริบท (Context Analysis) ในการบริหารของกองบิน 41 ศักยภาพของเยาวชน ปัญหาและความต้องการ ของเยาวชน การหาแนวทางการแก้ไขปัญหาของเยาวชน ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเวทีให้ทีละกลุ่มแยกกัน การตรวจสอบแนวคิดของทั้ง 3 กลุ่มให้ตรงกัน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมกันโดยใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม AIC (Appreciation-Influence-Control)

ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการบริหาร (Administration) เป็นการระดมสมองเพื่อกำหนด โครงการ และกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาในด้านพฤติกรรม การเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลาว่าง

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการจัดการ (Management) เป็นการนำเอาโครงการ และกิจกรรม ลงไปปฏิบัติตามวงจรคือ การกำหนดแผนงาน (Plan) การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุงแก้ไข (Action)

เยาวชน หมายถึง กลุ่มวัยรุ่นช่วงอายุ 13-21 ปี ที่ค่อนข้างมีปัญหาด้านพฤติกรรม การเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลาว่าง จำนวน 21 คน ที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอุปการะเยาวชนที่ค่อนข้างมีปัญหา จำนวน 16 คน ที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่

ครอบครัว หมายถึง สามี ภรรยา บุตร และญาติของข้าราชการและลูกจ้างกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ที่พักอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน

พฤติกรรมสุขภาพของเยาวชน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของเยาวชนที่มีผลเสีย ต่อสุขภาพ ด้านพฤติกรรม การเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลาว่าง

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชนที่ไม่ เหมาะสมด้านพฤติกรรม การเสพยาเสพติด พฤติกรรมทางเพศ และการใช้เวลาว่าง เพื่อนำไปสู่ พฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง เจ้าหน้าที่ของกองบิน 41 ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ
กิจกรรมของเยาวชนที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงปัญหาพฤติกรรมสุขภาพของเยาวชนที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่
2. ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหามาตรฐานสุขภาพ ตลอดจนการวางแผนการดำเนินงานให้เยาวชนที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีในทางปฏิบัติ
3. เยาวชนที่อาศัยอยู่ในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม